

ПОГОДЖЕНО
Протокол педагогічної ради
Івано-Франківської спеціальної
школи Івано-Франківської
обласної ради від 31.08.2022 №1

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказом по Івано-Франківській
спеціальній школі
Івано-Франківської обласної ради
від 31.08.2022 № 19-од

ПОЛОЖЕННЯ
про внутрішню систему забезпечення якості освіти в
Івано-Франківській спеціальній школі
Івано-Франківської обласної ради

I. Загальні положення

Положенням встановлюються єдині вимоги до організації, функціонування та постійного вдосконалення внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності.

Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти у Івано-Франківській спеціальній школі Івано-Франківської обласної ради (далі – Положення) розроблено на підставі Закону України «Про освіту» для спрямування та контролю діяльності закладу щодо забезпечення якості освіти.

Мета функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності:

- гарантування якості освіти;
- формування довіри громади до навчального закладу
- постійне та послідовне підвищення якості освіти

Принципи розбудови ВСЗЯО:

- автономія закладу освіти
- дитиноцентризм
- гнучкість і адаптивність
- постійне вдосконалення
- демократизм
- вплив зовнішніх чинників
- академічна доброчесність
- цілісність системи управління якістю освіти

Розділи положення про ВСЗЯО:

I. Загальні положення

II. Структура внутрішньої системи забезпечення якості освіти в закладі освіти

III. Політика та процедури забезпечення якості освіти

IV. Система та механізми забезпечення академічної доброчесності

V. Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти

VI. Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників

VII. Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти

VIII. Механізми реалізації внутрішньої системи забезпечення якості освіти

II. Структура внутрішньої системи забезпечення якості освіти в закладі освіти

Складовими системи забезпечення якості освіти в закладі освіти є:

- політика і процедури внутрішньої системи забезпечення якості освіти;
- система й механізми забезпечення академічної доброчесності в закладі освіти;
- критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти;
- критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників;
- критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти;
- механізми реалізації внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

III. Політика та процедури забезпечення якості освіти

3.1. Створення системи та механізмів забезпечення академічної доброчесності;

3.2. Забезпечення наявності в закладі освіти необхідних ресурсів для організації освітнього процесу:

- Державний стандарт загальної середньої освіти;
- типові освітні програми;
- статут закладу освіти;
- стратегія розвитку закладу освіти;
- річний план роботи закладу освіти;
- освітня програма закладу освіти;
- штатний розклад закладу освіти;
- календарно-тематичне планування;
- методики та технології організації освітнього процесу;
- методики роботи з дітьми з особливими освітніми потребами;
- система матеріального та морального заохочення;
- плани підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

3.3. Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти:

- сучасна мережа Інтернет;
- технічне забезпечення (комп'ютерне, мультимедійне обладнання, цифрові засоби: проектори, фотокамера, проєкційні екрани, ноутбуки, інтерактивна дошка тощо);
- ліцензовані програмні продукти, електронні освітні ресурси;
- єдиний інформаційний простір закладу (можливість спільного використання суб'єктами освіти наявних у системі електронних ресурсів);
- доступ до наявних освітніх веб-ресурсів (веб-сайти, блоги педагогів, сайт закладу освіти, платформа для дистанційної освіти), Google-класи, Zoom, тощо;
- інформаційні ресурси навчального призначення (бібліотека, бази даних, інформаційні системи, програмне забезпечення, засоби зв'язку, комп'ютерні та телекомунікаційні мережі, тощо).

3.4. Створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища:

- організація безбар'єрного простору;
- облаштування ресурсної кімнати;
- забезпечення медіатеки мультимедійними засобами для максимального наближення дітей до необхідних джерел інформації;
- застосування допоміжних технологій (принтери, інтерактивне обладнання тощо);
- створення комплексної системи заходів із супроводу здобувача освіти з ООП (корекційно-розвивальні заняття);
- адаптація/модифікація типової освітньої програми або її компонентів;
- реалізація просвітницьких заходів щодо формування толерантності, неупередженості та недопущення дискримінації;
- здійснення психолого-педагогічного супроводу формування у дітей з ООП почуття поваги і власної гідності тощо;
- створення команди психолого-педагогічного супроводу дітей з ООП

3.5. Запобігання та протидія булінгу:

- розроблення та оприлюднення правил поведінки здобувача освіти в закладі освіти;
- розроблення та оприлюднення плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу в закладі;
- створення у закладі освіти безпечного освітнього середовища, вільного від насильства та булінгу;
- розроблення та оприлюднення порядку подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу в закладі освіти;

- розроблення та оприлюднення порядку реагування на доведені випадки булінгу в закладі освіти та відповідальності осіб, причетних до булінгу тощо;
- створення комісії з розгляду випадків булінгу;
- повідомлення підрозділам Національної поліції України та службі у справах дітей про випадки булінгу в закладі освіти.

3.6. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників:

- розроблення та оприлюднення орієнтовного плану підвищення кваліфікації на наступний рік (до 25 грудня);
- оприлюднення загального обсягу коштів, передбаченого для підвищення кваліфікації на поточний рік;
- подання педпрацівниками керівникові пропозицій до плану підвищення кваліфікацій на поточний рік;
- затвердження плану підвищення кваліфікацій на відповідний рік в межах передбачених коштів;
- укладення між закладом освіти та суб'єктом підвищення кваліфікацій договору про надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації;
- забезпечення умов для підвищення кваліфікації педпрацівниками;
- затвердження педрадою порядку визнання результатів підвищення кваліфікації педагогічних працівників;
- подання педпрацівником клопотання та визнання педагогічною радою результатів підвищення кваліфікації (у разі необхідності);
- звітування педагогічних працівників про стан проходження ним підвищення кваліфікації у поточному році.

3.7. Створення (удосконалення) системи розвитку здібностей дітей:

- здійснення діагностики здібностей та обдарувань школярів;
- створення моделі роботи з обдарованими дітьми;
- розроблення програми розвитку здібностей та підтримки обдарувань;
- підготовка індивідуальних планів роботи з обдарованими дітьми;
- реалізація системи внутрішніх заходів з розвитку здібностей та підтримки обдарувань (олімпіади, турніри, конкурси, змагання, виставки тощо);
- підготовка та участь обдарованих дітей у заходах вищого рівня;
- розроблення й упровадження Положення про стимулювання педагогічних працівників за роботу з розвитку здібностей дітей;
- прийняття й упровадження Положення про відзначення успіхів обдарованих дітей;
- укладання індивідуальних освітніх траєкторій для здібних і обдарованих учнів.

3.8. Застосування системи внутрішнього моніторингу для відстеження та оцінювання результатів освітньої діяльності здійснюється у відповідності до положення про внутрішній моніторинг якості освітнього процесу, яке розроблене у відповідності до вимог законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», наказу МОН України від 156. 01.2020р. №54 «Про затвердження порядку проведення моніторингу якості освіти» та передбачає:

- систему внутрішнього моніторингу якості освітньої діяльності та якості освіти;
- систему само оцінювання якості педагогічної та управлінської діяльності;
- систему оцінювання навчальних досягнень учнів.

Методи збирання інформації:

- аналіз документів (плани роботи, звіти, протоколи засідань педагогічної ради, класні журнали тощо);
- опитування:

- анкетування учасників освітнього процесу (педагогів, учнів, батьків);
- інтерв'ю (із педагогічними працівниками, представниками учнівського самоврядування);
- фокус-групи (із батьками, учнями, представниками учнівського самоврядування, педагогами);
- моніторинг:
- навчальних досягнень здобувачів освіти;
- педагогічної діяльності (спостереження за проведенням навчальних занять, позакласною роботою тощо);
- спостереження за освітнім середовищем (санітарно-гігієнічні умови, стан забезпечення навчальних приміщень, безпека спортивних та ігрових майданчиків, робота їдальні й буфету, вплив середовища на навчальну діяльність тощо).

Інструментарій методів збирання інформації:

- пам'ятки для аналізу документів (щодо системи оцінювання навчальних досягнень учнів, фінансування закладу освіти, кількісно-якісного складу педагогічних працівників тощо);
- анкети (для педагогів, учнів, батьків);
- бланки спостереження (за проведенням навчальних занять, позакласною роботою тощо).

IV. Система та механізми забезпечення академічної доброчесності

4.1. Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

4.2. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності і джерела інформації.

4.3. Порухення академічної доброчесності у системі :

- надання педагогічними працівниками та іншими особами допомоги учням під час проходження ними підсумкового оцінювання (семестрового та річного), ДПА, ЗНО, не передбаченої умовами та/або процедурами їх проходження;
- використання учнем під час контрольних заходів непередбачених допоміжних матеріалів та/або технічних засобів;
- проходження процедури оцінювання результатів навчання замість інших осіб;
- необ'єктивне оцінювання компетентностей педагогічних працівників під час атестації чи сертифікації.

4.4. За порушення академічної доброчесності педпрацівники :

- не можуть бути залучені до проведення процедур атестації педагогічних працівників, акредитації освітніх програм, інституційного аудиту закладів освіти та інших процедур зовнішнього забезпечення якості освіти; учнівських олімпіад та інших змагань;
- не можуть бути допущені до позачергової атестації, що має на меті підвищення кваліфікаційної категорії або присвоєння педагогічного звання;
- не можуть отримувати будь-які види заохочення (премії, інші заохочувальні виплати, нагороди тощо) протягом одного року.

4.5. За порушення академічної доброчесності до учня може бути застосовано такі види академічної відповідальності:

- зауваження
- повторне проходження підсумкового оцінювання
- повторне проходження державної підсумкової атестації
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- позбавлення отриманих з порушеннями академічної доброчесності призових місць на учнівських змаганнях, турнірах, олімпіадах, конкурсах.

V. Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти

Критерії, правила і процедури оцінювання учнів визначаються на основі положень відповідних наказів МОН України щодо оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти (можливі інші критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти, що визначаються документами навчального закладу та не суперечать чинному законодавству):

5.1. На заміну узагальненій бальній оцінці 2021-2022 навчальному році у 3-4 класах використовувати вербальну оцінку окремих результатів навчання, яка окрім оцінювального судження може також називати рівень результату навчання, а оцінювальне судження вербальне - вербальне оцінювання, оцінювальне судження із зазначенням рівня – рівневою оцінкою. Обидві оцінки можна виражати як усно, так і письмово. Наказ МОН від 13.07.2021 року №813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти»

Вербальна оцінка підходить як для оцінювання особистих надбань здобувачів освіти початкових класів, так і для об'єктивних результатів навчання. Рівнева оцінка може допускатися лише для результатів навчання здобувачів освіти 3–4 класів (на підставі рішення педради). У додатках наказу є орієнтовна рамка оцінювання за рівнями та зразки нових форм свідоцтв досягнення для 1-2, 3-4 класів.

Для учнів 1-2 класів пріоритетним є вербальне оцінювання.

5.2. Оцінювання навчальних досягнень учнів основної школи здійснюється за 12-бальною шкалою (відповідно до наказу МОН України від 21 серпня 2013 року № 1222 «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти»).

Відповідно до ступеня оволодіння знаннями та способами діяльності виокремлюються чотири рівні навчальних досягнень учнів: початковий, середній, достатній, високий.

Оцінювання здійснюється у процесі повсякденного вивчення результатів навчальної роботи здобувачів освіти, а також за результатами перевірки навчальних досягнень здобувачів освіти: усної (індивідуальне, групове, фронтальне опитування), письмової (самостійна робота, контрольна робота, тематична контрольна робота та ін.).

5.3. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти старшої школи здійснюється за 12-бальною системою (шкалою); його результати позначаються цифрами від 1 до 12

(відповідно до наказу МОН України від 13 квітня 2011 року № 329 «Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти (вихованців) у системі загальної середньої освіти»).

Обов'язковому оцінюванню підлягають навчальні досягнення здобувачів освіти із предметів інваріантної складової навчального плану закладу.

5.4. Державна підсумкова атестація осіб, які здобувають загальну середню освіту в навчальному закладі, відбувається відповідно до наказу МОН України від 14.05.2021 року №1262 «Деякі питання проведення у 2021-2022 навчальному році державної підсумкової атестації осіб, які здобувають загальну середню освіту».

VI. Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників:

Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників закладу визначаються на основі положень наказу МОН України від 09 січня 2019 року № 17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти» та Порядком проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти затвердженого у новій редакції наказом МОН України. Деякі питання здійснення державного нагляду (контролю) у сфері загальної середньої освіти від 30.04.2021 №493. Вимогами «Абетки для директора. Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти» (2021р.). Додатками 1,2,3,4,5,6,7,8.

6.1. Вимога 1. Ефективність планування педагогічними працівниками своєї діяльності, реалізація сучасних освітніх підходів до організації освітнього процесу з метою формування ключових компетентностей здобувачів освіти.

Критерії оцінювання:

- 1.1. Педагогічні працівники планують свою діяльність, аналізують її результативність.
- 1.2. Педагогічні працівники впроваджують освітні технології, спрямовані на формування ключових компетентностей і наскрізних умінь здобувачів освіти.
- 1.3. Педагогічні працівники беруть участь у формуванні та реалізації індивідуальних освітніх траєкторій для здобувачів освіти (за потреби).
- 1.4 Педагогічні працівники створюють та/або використовують освітні ресурси (мультимедійні презентації, відеоматеріали, методичні розробки, веб-сайти, блоги тощо).
- 1.5. Педагогічні працівники сприяють формуванню суспільних цінностей здобувачів освіти у процесі їх навчання, виховання й розвитку.
- 1.6. Педагогічні працівники використовують засоби інформаційнокомунікаційних технологій в освітньому процесі.

6.2. Вимога 2. Постійне підвищення професійного рівня й педагогічної майстерності педагогічних працівників.

Критерії оцінювання:

- 2.1. Педагогічні працівники забезпечують власний професійний розвиток і підвищення кваліфікації, зокрема й щодо методик роботи з дітьми з особливими освітніми потребами.
- 2.2. Педагогічні працівники здійснюють інноваційну освітню діяльність, беруть участь в освітніх проєктах, залучаються до роботи як освітні експерти.

6.3. Вимога 3. Налагодження співпраці зі здобувачами освіти, їхніми батьками, працівниками закладу освіти.

Критерії оцінювання:

- 3.1. Педагогічні працівники діють на засадах педагогіки партнерства.

3.2. Педагогічні працівники співпрацюють із батьками здобувачів освіти з питань організації освітнього процесу, забезпечують постійний зворотний зв'язок.

3.3. У закладі освіти існує практика педагогічного наставництва, взаємонавчання та інших форм професійної співпраці.

6.4. Вимога 4. Організація педагогічної діяльності та навчання здобувачів освіти на засадах академічної доброчесності.

Критерії оцінювання:

4.1. Педагогічні працівники під час педагогічної й наукової (творчої) діяльності дотримуються академічної доброчесності.

4.2. Педагогічні працівники сприяють дотриманню академічної доброчесності здобувачами освіти.

VII. Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти

Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти визначаються на основі положень наказу Міністерства освіти і науки України від 09 січня 2019 року № 17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти», та Порядком проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти затвердженого у новій редакції наказом МОН України. Деякі питання здійснення державного нагляду (контролю) у сфері загальної середньої освіти від 30.04.2021 №493.

7.1. Вимога 1. Наявність стратегії розвитку й системи планування діяльності закладу, моніторинг виконання поставлених цілей і завдань.

Критерії оцінювання:

1.1. У закладі освіти затверджено стратегію його розвитку, спрямовану на підвищення якості освітньої діяльності.

1.2. У закладі освіти річне планування й відстеження його результативності здійснюються відповідно до стратегії його розвитку та з урахуванням освітньої програми.

1.3. У закладі освіти здійснюється самооцінювання якості освітньої діяльності на основі стратегії (політики) і процедур забезпечення якості освіти.

1.4. Керівництво закладу освіти планує та здійснює заходи щодо утримання в належному стані будівель, приміщень, обладнання.

7.2. Вимога 2. Формування відносин довіри, прозорості, дотримання етичних норм.

Критерії оцінювання:

2.1. Керівництво закладу освіти сприяє створенню психологічно комфортного середовища, яке забезпечує конструктивну взаємодію здобувачів освіти, їхніх батьків, педагогічних та інших працівників закладу освіти та взаємну довіру.

2.2. Заклад освіти оприлюднює інформацію про свою діяльність на відкритих загальнодоступних ресурсах.

7.3. Вимога 3. Ефективність кадрової політики й забезпечення можливостей для професійного розвитку педагогічних працівників.

Критерії оцінювання:

3.1. Керівник закладу освіти формує штат закладу, залучаючи кваліфікованих педагогічних та інших працівників відповідно до штатного розпису та освітньої програми.

3.2. Керівництво закладу освіти за допомогою системи матеріального й морального заохочення мотивує педагогічних працівників до підвищення якості освітньої діяльності, саморозвитку, здійснення інноваційної освітньої діяльності.

3.3. Керівництво закладу освіти сприяє підвищенню кваліфікації педагогічних працівників.

7.4. Вимога 4. Організація освітнього процесу на засадах людиноцентризму, прийняття управлінських рішень на основі конструктивної співпраці учасників освітнього процесу, взаємодія закладу освіти з місцевою громадою.

Критерії оцінювання:

4.1. У закладі освіти створюються умови для реалізації прав і обов'язків учасників освітнього процесу.

4.2. Управлінські рішення приймаються з урахуванням пропозицій учасників освітнього процесу.

4.3. Керівництво закладу освіти створює умови для розвитку громадського самоврядування.

4.4. Керівництво закладу освіти сприяє виявленню громадської активності та ініціативи учасників освітнього процесу, їх участі в житті місцевої громади.

4.5. У режимі роботи закладу освіти й розкладі занять ураховуються вікові особливості здобувачів освіти відповідно до їхніх освітніх потреб.

4.6. У закладі освіти створюються умови для реалізації індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів освіти.

7.5. Вимога 5. Формування й забезпечення реалізації політики академічної доброчесності.

Критерії оцінювання:

5.1. Заклад освіти реалізує політику академічної доброчесності.

5.2. Керівництво закладу освіти сприяє формуванню в учасників освітнього процесу негативного ставлення до корупції.

VIII. Механізми реалізації внутрішньої системи забезпечення якості освіти

Механізми реалізації ВСЗЯО передбачають здійснення періодичного оцінювання компонентів навчального закладу за напрямами оцінювання відповідальними посадовими особами і представниками громадських структур закладу освіти на основі визначених методів збирання інформації та відповідного інструментарію. Отримана інформація узагальнюється, відповідний компонент оцінюється, після чого зазначені матеріали передаються дирекції закладу для прийняття відповідного управлінського рішення щодо вдосконалення якості освіти в навчальному закладі. Дані щодо процедури й результатів оцінювання мають узагальнюватися, зокрема в таблицях, прикладом яких є наведена нижче таблиця «Механізми реалізації ВСЗЯО» (див. табл. 1), де передбачені такі змістові графи. Компоненти напряму оцінювання. До них віднесено (відповідно до наказу МОН України від 09 січня 2019 року № 17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти» та Порядком проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти затверженого у новій редакції наказом МОН України. Деякі питання здійснення державного нагляду (контролю) у сфері загальної середньої освіти від 30.04.2021 №493):

- освітнє середовище закладу освіти (облаштування території, стан приміщення закладу, дотримання повітряно-теплового режиму, стан освітлення, прибирання приміщень, облаштування та утримання туалетів, дотримання питного режиму тощо);
- система оцінювання здобувачів освіти (оприлюднення критеріїв, правил і процедур оцінювання навчальних досягнень, здійснення аналізу результатів навчання учнів, упровадження формувального оцінювання тощо);

- педагогічна діяльність педагогічних працівників (формування й реалізація індивідуальних освітніх траєкторій учнів, використання засобів інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі, розвиток педагогіки партнерства тощо);
- управлінські процеси закладу освіти (стратегія розвитку закладу, здійснення річного планування відповідно до стратегії, підвищення кваліфікації педагогічних працівників тощо).

Періодичність оцінювання. Кожен компонент 1 раз на 4 роки. Відповідальні за оцінювання. Ними є не тільки члени адміністрації закладу освіти, а й представники колективу, громадських організацій закладу. Перелік таких осіб виглядає так: директор, заступники директора, голови методичних об'єднань, педагогічні працівники, психолог, бібліотекар, медична сестра, члени піклувальної ради навчального закладу, батьківського комітету, учнівського самоврядування тощо.

Методи збирання інформації та інструментарій. У цій графі визначається метод збирання інформації (аналіз документів, опитування, спостереження, моніторинг) та інструментарій (пам'ятка, бланк, анкета тощо).

Форми узагальнення інформації. До інформації, яку має надати відповідальна особа після завершення процедури оцінювання, віднесено аналітичну довідку, письмовий звіт, усний звіт, доповідну записку, акт тощо.

Рівень оцінювання. Рівень оцінювання як обов'язковий елемент механізму передбачає визначення рівня оцінювання: перший (високий); другий (достатній); третій (потребує покращення); четвертий (низький).

Управлінське рішення. Управлінське рішення приймається на основі аналізу отриманої інформації у вигляді наказу, рішення педагогічної ради, піклувальної ради закладу, розпорядження, вказівки, письмового доручення, припису, інструкції, резолюції тощо і спрямоване на вдосконалення якості освіти в навчальному закладі.